

DRŽAVNO NATJECANJE IZ POVIJESTI

4. SKUPINA: 20. stoljeće

ŠKOLSKA GODINA: 2014. / 2015.

Šibenik, 13.-15. travnja 2015.

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI TESTA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk.g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

**I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.
Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.**

1. Koja je politička stranka na izborima 1920. godine u Kraljevstvu, Srba Hrvata i Slovenaca bila četvrta po broju osvojenih glasova, a treća po broju mandata u Skupštini?

- A. Narodna radikalna stranka
- B. Komunistička partija Jugoslavije
- C. Jugoslavenska demokratska stranka
- D. Hrvatska pučka seljačka stranka

1	
---	--

2. Tko je bio američki predsjednik u vrijeme sloma burze u New Yorku?

- A. Theodore Roosevelt
- B. Thomas Woodrow Wilson
- C. Herbert Hoover
- D. Franklin Delano Roosevelt

1	
---	--

3. Koje je djelo objavljeno u vrijeme proslave tisućite godine hrvatskog kraljevstva?

- A. Pregled povijesti hrvatskog naroda
- B. Povijest Hrvata u vrijeme narodnih vladara
- C. Povijest hrvatskog naroda
- D. Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku

1	
---	--

4. Što su bile SA postrojbe?

- A. Jurišni odredi nacističke stranke
- B. Elitni dio njemačkih oružanih snaga
- C. Tajna državna policija
- D. Hitlerova mladež

1	
---	--

5. Koja je država kontrolirala područje grada Berlina nakon II. svjetskog rata označeno brojem 1 na prikazanom slikovnom prilogu?

- A. Francuska
- B. Velika Britanija
- C. Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika
- D. Sjedinjene Američke Države

1	
---	--

6. Tko je u vrijeme „hrvatskog proljeća“ bio na čelu Centralnog komiteta Saveza komunista Hrvatske?

- A. Savka Dabčević-Kučar
- B. Vladimir Bakarić
- C. Miko Tripalo
- D. Franjo Tuđman

1	
---	--

7. Na koji se događaj odnosi datum iz rečenice na predizbornom plakatu?

1	
---	--

- A. Komunistička vlast Hrvatske dopustila je osnutak i djelovanje nekomunističkih stranaka
- B. Savez komunista Hrvatske preimenovan je u Savez komunista Hrvatske – Stranka demokratskih promjena
- C. Delegacije Slovenije i Hrvatske napustile su XIV. izvanredni kongres Saveza komunista Jugoslavije
- D. Održani su prvi slobodni višestranački izbori u Hrvatskoj

8. Tko je optužio Slobodana Miloševića za „okretanje leđa“ srpskim interesima nakon sloma Republike Srpske Krajine?

- A. Milan Babić
- B. Milan Martić
- C. Radovan Karadžić
- D. Goran Hadžić

1	
---	--

9. Kada je nakon oslobođenja Knina predsjednik Franjo Tuđman došao u službeni posjet na kninsku tvrđavu?

- A. 4. kolovoza 1995. godine
- B. 5. kolovoza 1995. godine
- C. 6. kolovoza 1995. godine
- D. 7. kolovoza 1995. godine

1	
---	--

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri od ponuđenih šest pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

10. Povežite novine s njihovim izdavačima ili urednicima.

1. _____ Hrvatski tjednik

2. _____ Novi list

3. _____ Hrvatski narod

A. Hrvatska seljačka stranka

B. Matica hrvatska

C. Frano Supilo

D. Ante Trumbić

E. Hrvatski ustaški pokret

F. Vinko Nikolić

3	
---	--

11. Povežite gradove koji su pretrpjeli velika razaranja s bojištima u sklopu kojih su se nalazili u Domovinskom ratu.

1. _____

2. _____

3. _____

A. Južnodalmatinsko bojište

B. Ličko bojište

C. Banovinsko bojište

D. Sjevernodalmatinsko bojište

E. Zapadnoslavonsko bojište

F. Istočnoslavonsko bojište

3	
---	--

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

12. Iz kojega je dokumenta prikazani povijesni izvor?

(...) Vlada Kraljevine Srbije i Narodno Veće u Zagrebu produžit će otpravljati poslove svaki u svom unutrašnjem pravnom i teritorijalnom delokrugu na redovan način kakav gdje postoji, dok Velika Skupština ujedinjenih Srba, Hrvata i Slovenaca (Konstituenta), izabrana opštim, jednakim neposrednim i tajnim glasanjem svih građana, ustavom ne propiše definitivno ustrojstvo države. Taj Ustav će biti osnova celom državnom životu, izvor i utoka svih vlasti i prava i po njemu će se u demokratskom duhu, uređivati ceo državni život. (...)

1	
---	--

_____.

13. Kako se punim nazivom zvao politički savez kojeg su osnovali političari prikazani na karikaturi?

1	
---	--

14. Tko je autor navedenog teksta?

„Želio sam izbjeći nasilje. Nenasilje je prva točka moje vjere. Ono je također zadnja točka mojih načela.“

1	
---	--

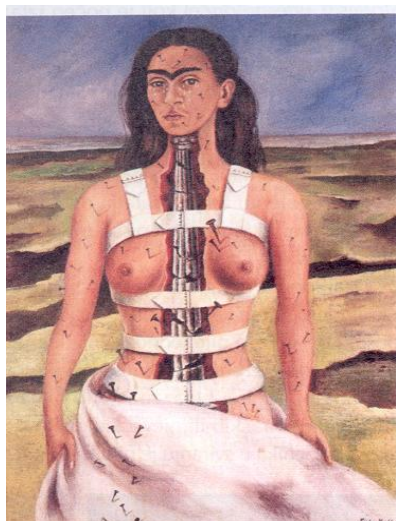
_____ (ime i prezime)

15. Kako se zvao talijanski pjesnik koji je sa svojom vojskom 1919. godine zauzeo grad Rijeku?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

16. Kojemu umjetničkomu pravcu 20. stoljeća pripada prikazani slikovni prilog?

1	
---	--

17. Što se u Jugoslaviji propagiralo sloganom „Tvornice radnicima“?

1	
---	--

18. Koje je godine u Jugoslaviji uveden grb prikazan na slikovnom prilogu?

1	
---	--

_____.

19. Tko je bio predsjednik vlade Republike Srpske Krajine u vrijeme akcije „Oluja“?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

20. Koji su naziv dobile snage UNPROFORA nakon donošenja Rezolucije 981?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 4. najmlađi.

21. Kronološki poredajte događaje iz povijesti sporta.

A. _____ Prvo Svjetsko nogometno prvenstvo

B. _____ Prve Zimske olimpijske igre

C. _____ Prvi nastup sportašica na olimpijskim igrama

2	
---	--

D. _____ Prva Šahovska olimpijada

22. Kronološki poredajte navedene događaje.

A. _____ Osnovana prva vlada Federalne Države Hrvatske

B. _____ Uhićen Draža Mihailović

C. _____ Potpisan drugi sporazum Tito-Šubašić/Beogradski sporazum

D. _____ Ulazak partizana u Zagreb

2	
---	--

23. Kronološki poredajte navedene događaje iz vremena Domovinskog rata

- A. _____ Oslobođanje Jasenovca
- B. _____ Održani pregovori između Zagreba i Knina u Ženevi
- C. _____ Donesena Rezolucija 981
- D. _____ Potpisana Splitska deklaracija

2	
---	--

24. Koji niz određuje točan kronološki slijed dolaska na vlast navedenih osoba?

- A. Karlo I. → Vladimir Iljič Uljanov Lenjin → Benito Mussolini → Hirohito
- B. Vladimir Iljič Uljanov Lenjin → Karlo I. → Hirohito → Benito Mussolini
- C. Benito Mussolini → Vladimir Iljič Uljanov Lenjin → Hirohito → Karlo I.
- D. Hirohito → Karlo I. → Vladimir Iljič Uljanov Lenjin → Benito Mussolini

1	
---	--

25. Koji niz određuje točan kronološki slijed oslobađanja hrvatskih okupiranih krajeva tijekom Domovinskog rata?

- A. brana Peruča → Medački džep → Masleničko ždrilo → Miljevački plato
- B. Masleničko ždrilo → brana Peruča → Miljevački plato → Medački džep
- C. Medački džep → Miljevački plato → brana Peruča → Masleničko ždrilo
- D. Miljevački plato → Masleničko ždrilo → brana Peruča → Medački džep

1	
---	--

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornog povijesnog teksta.

26. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„ (...) Članak II.

1. U nadležnosti Banovine Hrvatske prenose se poslovi poljoprivrede, trgovine i industrije, šuma i ruda; građevina, socijalne politike i narodnog zdravlja, fizičkog odgoja, prosvjete i unutrašnje uprave.
2. Svi ostali poslovi ostaju u nadležnosti organa državnih vlasti na cijelom teritoriju.

Članak III.

1. Banovini Hrvatskoj (...) ima se osigurati potrebna (...) samostalnost.

Članak IV.

1. Zakonodavnu vlast u stvarima iz nadležnosti Banovine Hrvatske vrše kralj i (...)
2. Upravnu vlast (...) vrši (...).“

A. Kako se naziva državnopravni dokument iz kojeg su navedeni članci?

1	
---	--

_____.

B. Koja se samostalnost trebala osigurati Banovini Hrvatskoj navedena u prikazanom izvoru?

1	
---	--

_____.

C. Tko, uz kralja, vrši zakonodavnu vlast koja se spominje u navedenom tekstu?

1	
---	--

_____.

27. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„(...) Time je papa dao saboru jasan smjer, da se osvijesti prema unutra, a otvori prema van, tj. ponajprije prema nekatoličkim kršćanima. Time je papa (...) položio temelje za neslućen zamah ekumenske misli unutar i izvan Katoličke crkve. (...) Nakon sjajnog otvorenja, 11. listopada 1962., koje su radio i televizija prenosili čitavom svijetu, kada je 2540 koncilskih otaca koji su imali pravo glasa, s papom na čelu, ušlo u Petrovu crkvu, uređenu za saborsku dvoranu, stajao je na dnevnom redu „općeg zasjedanja“ izbor novih saborskih komisija. (...) već je sam susret tako brojnih biskupa iz čitavog svijeta bio crkveni događaj velikog stila; duhovna izmjena je u najkraće vrijeme sve više izazivala i napredak i preokret, koji je po općoj procjeni saborskih sudionika i promatrača graničio s čudesnim.“

A. O kojem je saboru riječ u prikazanom povijesnom izvoru?

1	
---	--

B. Kako se zove papa koji je otvorio sabor spomenut u prikazanom povijesnom izvoru?

1	
---	--

C. Kako se naziva glavni dokument koji je donesen na saboru prikazanom u navedenom tekstu?

1	
---	--

28. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„Autonomna pokrajina zvala bi se (...). Imala bi predsjednika, parlament i sudove, (...) imala bi autonomnost nad školstvom, kulturom, energijom, turizmom, porezom i policijom. Ona bi mogla sklapati i međunarodne ugovore uz odobrenje središnje zagrebačke vlasti. Predviđeno je da novac bude pod kontrolom Narodne banke Hrvatske, (...) imala bi svoju zastavu i grb. (...) Republika Hrvatska kontrolirala bi granicu s BiH, a (...) bi se demilitarizirala za (...) godina.“

A. Kako se naziva dokument iz kojeg je navedeni tekst?

1	
---	--

B. Kako bi se zvala autonomna pokrajina spomenuta u povijesnome izvoru?

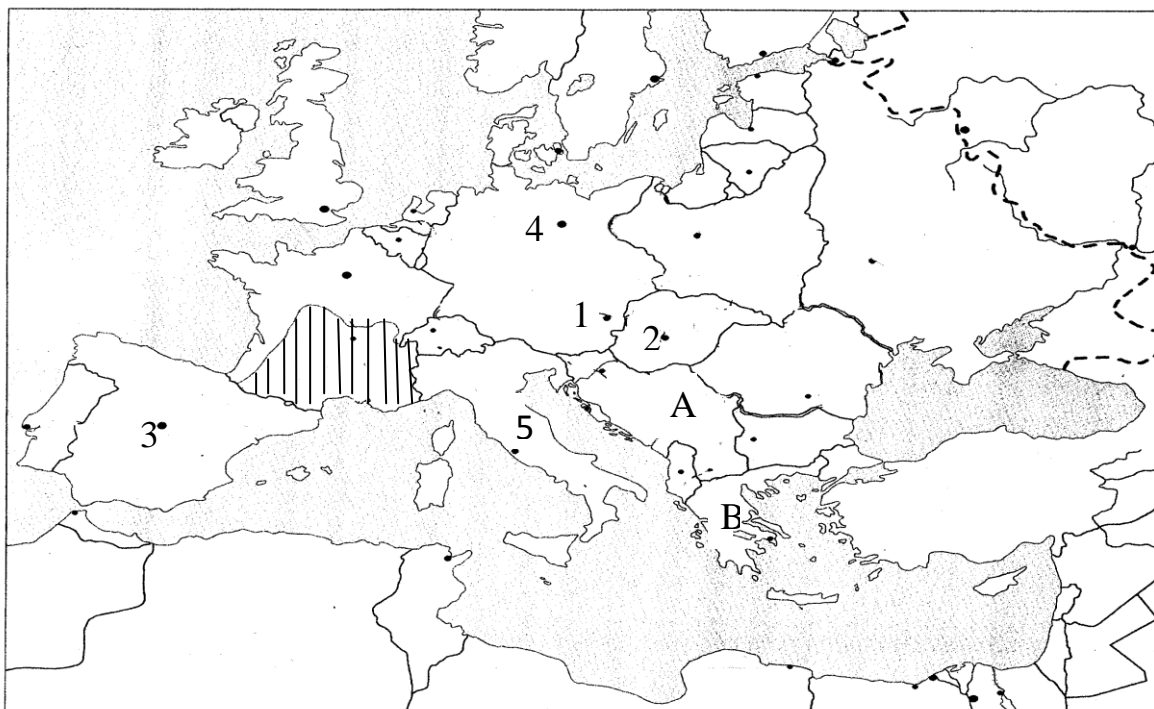
1	
---	--

C. Za koliko bi se godina provela demilitarizacija koja se spominje u prikazanom tekstu?

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć slijepe karte.

29. Pozorno proučite slijepu kartu Europe u Drugom svjetskom ratu i odgovorite na postavljena pitanja.

A. Kako se tijekom Drugog svjetskog rata nazivalo područje, označeno okomitim crtama na slijepoj karti?

1	
---	--

B. Kojim je brojem na slijepoj karti označen grad u kojem su fašističke zemlje 1940. godine potpisale dokument o međusobnoj pomoći i uspostavi novog svjetskog poretka?

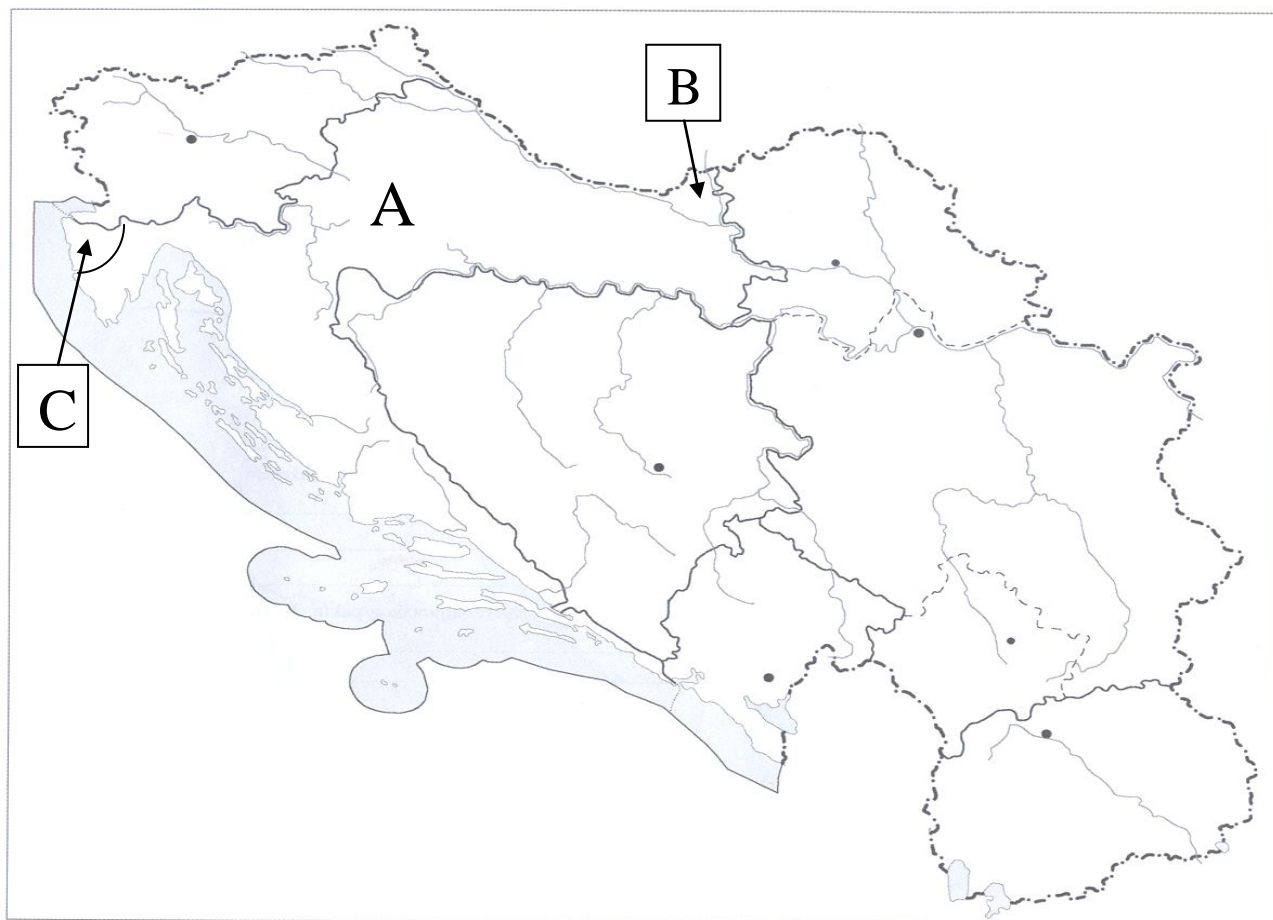
1	
---	--

C. Kada je Hitler pokrenuo napad na zemlje označene slovima A i B na slijepoj karti?

_____.(dan, mjesec, godina)

1	
---	--

30. Pozorno proučite slijepu kartu vezanu za Hrvatsku nakon Drugog svjetskog rata?

A. Kako se od 1946. do 1963. godine nazivala, punim nazivom, država označena slovom **A** na slijepoj karti?

1	
---	--

B. Kako se naziva područje koje je nakon 1945. godine dodijeljeno Hrvatskoj, označeno slovom **B** na slijepoj karti?

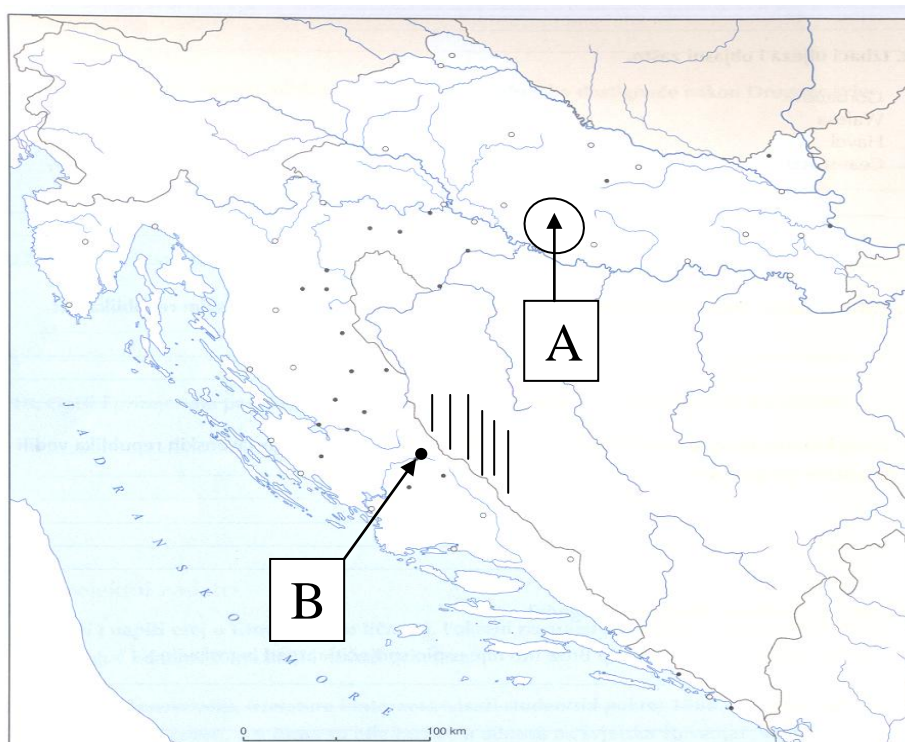
1	
---	--

C. Kako se naziva kotar kojeg je Hrvatska dobila nakon rješenja tršćanske krize, označen slovom **C** na slijepoj karti?

_____.

1	
---	--

31. Pozorno proučite slijepu kartu vezano uz oslobodilačke akcije 1995. godine.

A. Kako se zvala vojna akcija Hrvatske vojske kojom je oslobođeno područje označeno slovom A na slijepoj karti?

1	
---	--

B. Kako se zove hrvatski general koji je nakon 5. kolovoza 1995. postavljen za zapovjednika mjesta označenog slovom B na slijepoj karti?

1	
---	--

C. Koje su vojne jedinice, uz Hrvatsku vojsku, sudjelovale u oslobađanju teritorija obilježenog okomitim crtama na slijepoj karti?

_____ (puni naziv).

1	
---	--